

Oorlogsdagboek brengt overgrootvader dichterbij

HARLINGEN - Het is een zonnige vrijdag voor Koningsdag, als Dierik van der Heide (1976) en zijn 11-jarige zoon Tim het Gemeentearchief Harlingen bezoeken.

Bovenste rij vlnr Domien de Vries Johannes en Gerrit Willekes. Onderste rij Hotze Schuil en Arnold de Vries 1944.

Voor Dierik is het de tweede keer: precies vijf jaar geleden zat hij in het Gemeentearchief met Tims oudere broer Jens gebogen over de oorlogsdagboeken van (over-)grootvader Johannes Willekes. Nu laat hij zijn jongste zoon Tim de twee schriftjes vol traumatische gebeurtenissen ver van huis zien. Samen proberen ze het handschrift te ontcijferen. Tim moet een schoolopdracht over familieleden in de Tweede Wereldoorlog maken. Zijn 97-jarige overgrootvader over deze periode interviewen is niet mogelijk. Voor overgrootvader is het na al die jaren nog steeds heel moeilijk om over zijn belevenissen en de verschrikkingen van de oorlog te praten. Het was een angstige tijd.

In de oorlogsjaren was Hannes Willekes, 22 jaar oud, als dwangarbeider naar Duitsland getransporteerd. Hij maakte deel uit van een groep Harlingers die in 'Lagers' in en om Hamburg terechtkwam en op de marinewerf te werk werden gesteld. Twee keer heeft hij in de oorlog voor een vuurpeloton gestaan, en als hij nu het geluid van een helikopter hoort, wordt hij meteen naar die angstige tijd van toen gevoerd. Hannes en zijn broer Gerrit Willekes vormden met vier andere Harlingers, de broers Arnold en Domien de Vries, Hotze Schuil en Willem Kwast een vriendengroepje. Hoewel ze in verschillende kampen waren ondergebracht, zochten ze elkaar vaak op. Ze doorstonden allerlei ontberingen, bombardementen en besmettelijke ziekten, en kwamen uiteindelijk uitgeput en onherkenbaar vermagerd op 14 mei 1945 weer terug in Harlingen.

Dierik van der Heide (1976) en zijn zoon Tim bekijken oorlogsdagboeken (over-)grootvader Hannes Willekes (97jr), 25-04-2019.

De twee schriftjes waarin Hannes tussen 1943 en 1945 dagelijks noteerde wat hij meemaakte, bleven wonder boven wonder bewaard. Hannes Willekes schonk ze uiteindelijk in 2011 aan het Gemeentearchief Harlingen, samen met enkele foto's die in 1944 in Hamburg waren gemaakt. Het oorlogsdagboek vormt een brug tussen de generaties en maakt het traumatische verleden op een persoonlijke manier toegankelijk, niet alleen voor de naaste familie, maar voor iedereen die onderzoek doet naar persoonlijke getuigenissen uit de Tweede Wereldoorlog.

Het Gemeentearchief Harlingen wil dagboeken, reisverslagen, briefwisselingen, jeugdherinneringen niet verloren laten gaan, maar een tweede leven gunnen. Heef u een document voor de collectie, van u zelf of uit een nalatenschap? Neem dan geheel vrijblijvend contact op met de beheerder van het Gemeentearchief Harlingen, Jeanine Otten, via 0517-413658 of j.otten@harlingen.nl.